

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelben.
Ára évenyre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábsor sorért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 krajczár o. é. t. minden hirdetés után 20 kr. bérlegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.
A nyilatkozati cikkek sora után 15 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(D) A „Gazetta Trans” lapja utóbbi számaiban reproducálván „anyagi ügyeinkről” írott cikkeinket, legközelebből a földhitel-intézet körül elmondott eszméinket ismertető olvasóival.

Egy uttal, habár cikkünkkel méltányolja egy néhány oly eszmét mond, a mely éppen említett cikksorozatunk elméletével nem áll teljes összhangzásban.

Mi valóban szerencsések, ha román atyánkfiai ama cikkeinket taglalva tanulmányozni, mert azokban igen sok dolgot nekik fel kell fogni, a miket mi fájdalom a mostani sajtó viszonyok közt teljes alaposággal nem fejtegethünk, holott éppen az államgazdasági kérdések azok, melyek a tárgyalás correctnességét követelik, és nem tűrhetik sem a politikai korlátokat, sem az időszaki alkotmányi pártnézeteket.

Nekünk teljesen a földhitel-intézet körül, melyre ható észrevételeink vannak, melyek nagy világosságot vetnek egy tartományi, mint királysági és birodalmi helyzetünkre; e viszonyok szabad és nyílt taglalása alapján lehet csak a földhitel-intézethez úgy szólni, hogy a kivihetőséget valamennyire kimutassuk; de a status quo szerint a mi corrolariumunk egyéb nem lehetett, mint az, a mit cikkünkben kihúztunk, t. i. hogy egy földhitel-intézethez most nem lehet reménylünk, mert azon kétség, melyhez ennek létesítése utasítva van, éppen azon réteg hiányzik, és pedig szervezett kikerülés által, mely réteg egyedül képes egy földhitel-intézet hitele mellett kezdeni.

A „Gazetta” írója, habár személyes nézetünk iránt rokonszenvet mutat, nem nézett mélyrebe elméletünknek, midőn mi csak általában annyit mondhatunk ki, hogy Erdélyben a polgári és demokrat szerkezet nem hozhat tövűt, ha azon tényezőket kizárja, melyeket ő éppen az anyagi tekintélyben is helyettesíteni képtelen. Az erdélyi polgárság nem a francia „tiers état”, és még, ha az volna is mi elmondottuk, hogy nem irigyeljük Franciaország belső boldogságát, s sokkal többet tartunk az angol intézkedések anyagi és erkölcsi eredményeire, hol a társadalom minden elemei egy magasabb hazaszeretethez lenőve, kölcsönösen hasznosítani képesek valának előnyeiket a közös jóllét érdekében összehatásra.

Hazánknak egy új és mély sebt láthatjuk, ha e tényekről mélyebben gondolkodunk, és győződjenek meg, hogy a jogegyenlőség elve kizárja bármely factor ignorálhatását, vagy a haza s benne mindenki megszini az ellenkező manővervirozást.

A „Gazetta” éppen a földhitel-intézet kérdésénél is, a hol a nagybirtok nélkül egyetlen egy lépést sem tehetnek, a hol a kormány bármely jó szándoku erőfeszítése, mit sem ér, ha a kezességi jelzáló eszméjét csak a kisbirtokra fektetheti; az említett lap még itt is könnyelmű invectivákat használ éppen a nagybirtok ellenében, s az itt oly uralomra kapott demagogikus gyűlölközés fogait visorítja azon elemre, melynek a közügyektől távol maradását a román elem is éppen úgy meg fogja sinlenni, mint a magyar.

Felhányja ugyanis a lap a többek között, hogy a nagybirtok panaszkodik a nagy adóra, holott mennyire könnyebb volt neki hordani azt, midőn ő nagy mérvű kárpótlást kapott, míg a népnek munkája eredményéből kelle a terhes adót hordania.

Mi valóban örvendeneink, ha a nép nem panaszkodik az adó terhe miatt, és kívánjuk is, hogy azt minél könnyebben hordozhassa; de az író felfogását igen furcsának találjuk, midőn ő úgy képzei, hogy a birtokosság ingyen pénzhez jutott, és ugyanazon cikkében kimutatja, hogy 1,615,574 hold földbirtok maradt a jobbágy kezén azon 38,348,780 ft 10³/₄ kr összegért, a mit kárpótláskép a földbirtokosság elvesztett földjeért kapott.

Kérdjük az ország melyik részében van azon Dobrudza, a hol egy hold szántót, kasszálót 37–38 forinttal meg lehet vásárolni? Holott az ország legelősebb helyein is 50–60 forintot, a székelyföldön 100–200 forintot adnak egy hold jó szántóért? A maros- és küküllőmenti gazdag termőföldnek a lehető legvesztegetőbb ára is négyszeres érték a kárpótlási árhoz képest.

Tehát a földbirtokosság éppen nem új értéket kapott a kárpótlásban, hanem elvesztett értékének egy kis töredékét, következésképp anyagi állása rettenetesen csökkent éppen akkor, midőn az adó reá is súlyosbult; egészen ellenkezőleg a felszabadult nép ingyen sajátjának kapta azt a földet, a melyért addig jelenékenyi szolgálmányt tett, s mely földért azelőtt is adózott; s ha most emelkedett adója azt fedezhette azon nyeresiméből, hogy az ingyen robottól menekült, és kézmunkájára emelkedett díját fordíthatja adója fedezésére.

Meg is kérjük az ér. író, nézzék körül az oláh földnép között, sokkal inkább súlyodnak ők is az adósságba, mint 1848 előtt. A pálinka főzés betiltása, a szeszgyárosok uszoris proselitát szórta ki a nép közé, a mit hajdon a megyei nép a székelyektől gabonával cserélt ki, most uszorisok hitelére fogyasztja, és az erdélyi köznép ma-holnap nyomorultabb lesz, mint a moldva-oláhországi, vagy a hali-csi rusznak.

Igaz van a „Gazetta” írójának, hogy ide oly hitel-intézet kell, mely a kisbirtokon segítsen s apró kölcsönt is adjon, de az célzott nem a nagybirtokosság elleni invectivákkal, sem a nagybirtok politikai befolyásának megrohtásával érhetni el; a nagybirtok segédme által élt a múlt időkben a kisbirtok, s az által élhet jövőben is, mert értsük meg, hogy Erdély fisioerat alapon kifejtett ország, hogy itt előtolhatják ugyan a polgári elemet a szászág kedvéért francia divat szerint, de a szász polgárság jobb módúsága a fundus regius sorsának, ha adhat lendületet; az ott egy más jellemű terület a merkantil status a fisioerat statusban, de az ő helyhatósági vagyonyossága csak egy csepp az ország inségének oceanjában, és kérdjük, hol van a román és magyar polgárság, mely az anyagi hitel érvényesítésében a jobb birtokú nemesesség és magnások helyét elfoglalja? Kérdjük, hol tehát az alap, melyből Erdély anyagi és agricultural fejlődésére nézve egy egészen democrat képviselő-alapot merítsen?

Mi nem vagyunk sem magnások, sem nagybirtokosok, de számot vetve országos életünk anyagi és erkölcsi kellekeivel, látjuk, hogy hazánk főbbjei a mindent áldozni kész hazaszeretelben Európa akár melyik országának dicsőségére válhatnak, és így országunk életkérdésének, s a nagybirtokosok erkölcsi érdeme méltatásának legalaposabb indokai vezettek minket mindig azon állításra, hogy a nagybirtokot nélkülözö képviselő, az ő legjobb eszméi s a kormány legjobb akaratja mellett is igen sok fontos kérdésben tehetlenné válik.

Nemcsak mi magyarok, de a románok is, ha ma eltemetnék Erdély mostani nagybirtokosait, sirjukból körmeikkel annák ki pár év tized mulva, mert nézzünk körül, im omlanak nagybirtokainkra a Credit-Anstaltok, nem a román, hanem a német fogja kicserélni őket.

Higgyék el a románok hiában szerzenék meg egykor Szebent, melyből még csak a „mészáros utca” az övék, s e reményben hiában szavazák azt egy kormány székhelyévé s vasut központjává. Kicsiny az ők erejük, a germanismus ellenében még akkor is, ha a lehető román Szebent vasut köti össze Bukaresttel.

Vigyázzunk a bazára, ideje hogy a testvéri gyűlölközésnek tökéletesen vége szakadjon, sőt ideje van egy nagy bel nemzetközi ténynek, mert egy pár merev program dádala Erdély három nemzetének végromlásává válik.

Mint a hal viczkándozva játszik a vízbe ejtett tárggyal, oly játékot űz a „Gazetta” azon frasisunkkal, hogy negyven milliói kárpótlásunk részint az adósságok törlesztésébe, részint fényűzési cikkek szétment; és itt látjuk e lap észrevételeiből, mily messze állnak nemzetiségeink az egyetértés komoly érzetétől, az író felhívja a moratoriumot, melynél tövűb intézkedése nem volt a Bach kormányának éppen a magyar és román nemzet érdekére nézve. Bizonyonyal azon tetemes adósságból, mely a moratorium folytán az államkárptólás által fedeztetett, alig pár tizezer érdekel az országban román hitellező egyént vagy intézetet, ha a moratorium nincs, a kárpótlási összeg helyett a nagy- és közép-birtok osztott volna szét, és pedig oly idegek közt, kik ugy az oláhok, mint a magyart gyarmati népeknek óhajják tekinteni. Bach kormányának valóban érdeme, mikép mind a mellett, hogy germanizálni akart, vagy nem vette észre annak ama percekben fektűt erős eszközeit, vagy igazságosb volt, hogy sem egy hatalmas propaganda érdekében egy nemzet ekkora balsorsát szákmányolja ki.

A mi fennemlített frasisunkat illeti, igaz, hogy sok adósság s meglehetősen egyéni könyelműség is játszott az új társadalom kicsiny örökségével, mind a mellett ne higgye a „Gazetta”, hogy a magyar nagyobb birtok még általában a tönkél áll; alkalmasint az államkárptólásból is még egy pár millióig, mint garantiára támaszkodhatnak egy erdélyi hasznos pénzvállalat a nagyobb birtokosok erszényére, s ha négy-öt urodalom bukfenet vetett, igen sok nagy, és még több közép-birtok áll adósságtól ment szüziessegen, s Erdély nagy- és közép-birtokossága, a mint akar cselekedni képes is lesz anyagi nyomatókat szerezni akarataján minden oly intézvényre nézve, melyet a haza közös felvirágzása követel, s mely általa és reá éppen úgy visszahat, mint mások által, és másokra.

Keveset mondhatunk el, csak annyit emelünk ki, hogy midőn önök Erdélyt consolidálni hiszik, az csak bizonytalanabb jövő elé lebeg. Mélyedjenek önök be az államgazdasági tanulmányokba felvetve szívökből minden elfoglaltságot s nemzeti gyűlöletet; gondolkozzanak mélyen saját sorsukról s méltatni fogják a mi álláspontunkat, s e méltatásban birni fogják azon kiindulási pontját, a melyen Erdély jövő virulását még talán némileg biztosítani lehet.

Mindenesetre e kiindulás egyedüli alapja a nemzetiségek érdekének, jogainak s anyagi és erkölcsi súlyánál minden önzéstől, dolyftól és ábrándtól ment őszinte méltatása, s ennek alapja nem az ajkon forgó, hanem a szíven fekvő egyetértés lehet.

Hogy erre minő előlépések vezethetnek, azt mi el nem mondhatjuk, de a józan ész, számvetés, és a valódi hazafias szív érzi mindenkit rávezet.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Kolozs, május 9.

A legnagyobb csenddel végezmenne mai nap a követválasztás nálunk is. Megjelent 96 szavazó közül 80. Gróf Beldi Ferenc nyert 45, Papp Áron 27, Topler Károly 8 szavazatot. E szerint gróf Beldi Ferenc ur e város országgyűlési követe. A románok e harmadik választáson is Papp Áront választották mindnyájan, kivéve egy egyénüket. Székelybányatáji.

Dézs, május 9.

Dézs városa mai napon 101 szavazattal követül Torma Istvánt választá meg. Szavazott 111 választó. 7-et Torma Károly, 1-et Dézsi János (hivatalnok).

Gyergyó-Szent-Miklós, apr. 27.

Előjáróságunk drámája még mind bonyolódik. Szabó Ádám administrator ur ő mitga 1864 márczius 29-én 277 eln. sz. a kelt rendeletével Ferenci Györgyöt, „mintán az ellene ndított kereset folytán kitűnt, hogy jegyzői hivatalát nem a magas szabályok s fenálló rendeletek értelmében vitte, e mellett a folyó év február 19-én és márcz. 2-án (3-án) tartott közési választmányi ülés alkalmával jegyzői kötelességéről megfeleltetve az előbbi gyűlésen oly határozatok hozatalán múlt időtt, máltal a hatósági intézkedés érvénytelenítése ezéoztatott, az utóbbin pedig a beállított helyettes bíró tekintélyét az összegyűlt közési képviselőt előtt csorbitani s őt hivatalos működésében a helyett, hogy hivatali állásánál fogva elősegítse, gáolta s okozója volt a gyűlés eredményekül eloszlásának”, eddig viselt jegyzői hivatalától végkép elmozdította.

Mit adhattak fel a kérdéses kereset rendén a kiballagott egyének, azt mint magán személy szószert nem tudhatom. De azt sem képzelhetem, melyek legyenek azon „magas szabályok s fenálló rendeletek”, mikéek értelmében a jegyzői hivatal másképp kellett volna vinni, mint F. vitte. Annyi tény, hogy Gyergyó-Szent-Miklósnak pontosabb és az ön-feláldozásig szorgalmasabban jegyzője soha sem volt. Az is tény, hogy F. 1861 óta megszakadás nélkül és pedg gyakran lemondva, de újból megválasztva és megerősítve jegyzősködött, s valószínű-e, hogy ennyi ideig megfigyelt volna, bahogy szabályellenesen hivataloskodik?

Továbbá, mert jelen voltam, határozottan állithatom és szükség esetén be is bizonyíthatom, hogy F. Gy. a február 19-ki gyűlésen nem működött oly határozatok hozatalán, melyek által a hatósági intézkedés érvénytelenítése büntetésre méltó uton ezéoztatott, sőt ellenkezőleg legfőképpen F. tapintatos eljárásnak köszöhetni, hogy a gyűlés a törvényes felfolyamodás korlátai között maradt.

Valótlán végre az is, hogy F. Gy. az octroyált bíró hivatalos működésében az által gátolta volna, hogy a márczius 2-i (3-i) gyűlés eloszlásának okozója volt, ha volt. Hisz a kinevezett bíró az előtt és az óta képviselő gyűlés nélkül is folyvást működik, így például, tanácsadó szavazattal felruházott közési képviselőt nevezett ki maga mellé képesítetlen egyénekből stb. Vajha a fels. kir. főkörmányszéktől felyamodásunk következtében remélt segély mielőbb megérkeznék.

Ujdonságul irhatom még, hogy Gy.-Szent-Miklós május 9 kén menend véghez a harmadik követválasztás. Felesikon szintén készült hozzá a t. tisztség, május 2-kán előértekezetlet tart föltűtte. Gyergyóban és Alesikon, mint tudva van, a harmadik választás a múlt évben ment véghez, folyama és eredménye e lapokban közölve volt. c=a+b.

Hódmező-Vásárhely, ápril hó.

Mult hó 20-án, azaz virágvasárnapján a regeli isteni tisztelet végeztével történt nálunk a papválasztás az egyik megürlt papi hivatalra. A választás elnökei nt. Tóth Ferenc helybeli nyugalmazott esperes és tks Kovács Ferenc egyházmegyei tanácsbíró urak voltak. Nt. esperes ur buzgó imával nyitotta meg a választó gyűlést. Ezután olvastattak fel az egyházkertületi ezen alkalomra vonatkozó szav-

bályok s az egyháztanácsnak ezeket kiegészítő határozatai, melyeket tks Török Bálint ur volt alkotmányos alispán az összegyűlt 313 választó előtt pontonként megmagyarázott. Majd az ajánlatokra került a sor, s ekkor a fennevezett T. B. ur hathatós szónoklatával előadta a papi hivatás kellékeit, s mint választó ajánlta tisz. Miklovicz Bálint debreczeni segédlelkész urat. Ajánlottak még továbbá a helybeli 4 segédlelkész uron kívül Szeremlei Sámuel makói segédlelkész, és t. Pap Mihály gyulai lelkész urak is. A választás titkos szavazattal megkezdődött d. u. 1/2 órakor felnyitották a ládácskák, s a nép 232 szavazattal tisz. Miklovicz Bálint urat h. m. vásárhelyi ref. lelkészévé választotta.

Mióta ez a hó feltetszett időjárásunk a legzordonabb, mindennap egyre fű és havaz, e miatt feneketlen a sár; ha kiderül is pár órára, ezt csak azért teszi: hogy ismét annál mérgesebben viselje magát. Sem a vasúti munkálatokat, sem a szántás-vetést s más mezei munkát nem lehet úgy, a mint kellene végezni. 4—500 ember kubikol ugyan, ha nem egymásr másokr a töfenékből, de két állományra felfakadva a víz, aztán abból kell hordaniok a földet, halálkín vesződésüket még nézni is.

Néhány ezer mór rosz, árpa, kukorica érkezett a Tiszán a körtvélyesi révbe; a fehértöbnek vetőmagot osztanak ki, mivel a hosszak kemény tel alatt sok helyt a legjobb földkeblől kivesszt a búzavetés, most újra szántják árpa, de leginkább kukorica alá; a szegények roszot kapnak munka fejében. A gabnát Körtvélyesből hazaszállítani egyike a legnehezebb feladatoknak, mert a sok esőzés miatt feneketlen az út; 6—8 ló is alig bír felhozni egy kocsin 10—12 köböl életet; egy nap 5—6 ló döglök meg az uton; kinek lova van, feltesz egy ló hátára egy köböl életet, s úgy szállítja haza, a szegények pedig, kiknek nincs jószáguk, hátton vagy talicsánk cipelik.

Az executio mult hó eleje óta itt van városunkban, most a legszigorubb időben, midőn az éhbálálal küzdünk szorítanak bennünket az adóért... de ne szólj szám, nem fáj fejem!

Pár hét előtt 3 rab az itteni börtönből megszökött, azonnal keresésükre indultak a csendőrök, s egyet a szökevények közül az orosz házi határon most legközelebb el is fogtak, a más kettő elugrott.

A súly (seorbut) nálunk is kiült, mindinkább harapódzik, s már többen meg is haltak bele. Oka mint a nép előtt kibírdették: a szárazság, a szükséges élelem-hiánya, bú, gond stb.; gyógyszerül a friss búst, bort, sört és ezetese ételeket ajánlják. Az ajánlás csak meg van, de hol vegye mindezeket a szegény nép, mert leginkább ez esik leghamarabb bele; a betegség megakadályozása tekintetéből hetenkint 3-szor jó boreceteket osztanak ki a szegényebbek közt; elismerésre méltó még az is, hogy a szegényebb sorsu betegeket a városi főorvos ingyen gyógyítja, s a város minden díj nélkül szolgáltatt számukra orvosszert.

XX. Közlemény

Az erdélyi múzeum egyet pénztárába ezen folyó 1864-dik évi martius 8-tól ugyan ezen folyó évi május 8-dik napjáig befizetett összegekről: u. m.

A) Urbéri papirban: Gróf Lázár Klára, özvegy Hercege Jánosné 100 frtot, ezen folyó 1864 januáriustól járó és júliusban levágható első szelvényvel. 2) Miksa Miklós 100 frtot, ugyancsak 1864 januártól folyó, és júliusban levágható első szelvényvel.

B) Részvényt fizettek:

a) Az 1860 dik évre Nádaszy István, Kis Károly.

b) Az 1860, 61-ik évre Tannenhaus Israel.

c) Az 1860, 61-, 62-, 63-ra Venczel Gusztáv, Pauler Tivadar, dr. Polya József.

d) Az 1861-re Filker Ferencz.

e) Az 1861-, 62-re Kornéli János, Cseh Sándor Sebeben.

f) Az 1861-, 62-, 63-ra Hajós János, Matéfi Ferencz, Gyulai József, Gebhardt Ferencz, Frivádszki Imre, Bugát Pál, Szalai László, Bertha Sándor, Czuczor Gergely, Tóth Lőrincz, Hunfalvy Pál, Fogarasi János, Toldi Ferencz.

g) Az 1861-, 62-, 63-, 64-re Ince Sándor, Haller Rudolf, Macskási Rózia.

h) Az 1862-dik évre Hiri Ferencz.

i) Az 1862-63-ra Pataki Pál, Alberti Áron.

k) Az 1862-, 63-, 64-re Pávai V. Elek M. Vászárhelyről.

l) Az 1863-dik évre Csapó Sándor, Vajda János, 10—10 frtal, Zilah városa pedig évenkénti 5-ös részvényben 25 frtal. Továbbá ugyancsak 1863-ra évenkénti 5 frtal fizettek:

*) Az utóbbi közlemények láthatók: a „Kolozsvári Közlöny”-nek 1864-dik évi 5. és 35. számában, nemkülönben a „Körny”-nek ugyancsak 1864-dik évi 10. és 32. számában B. V.

Ebergényi Mózes, Jánki Ferencz, Baczó Gábor, Kerekes Sándor, dr. Donogány Jakab, Vajna Antal, Kovács Domokos, az udvarhelyi eszmadia nemes czéh, Turóczy Pál, dr. Sükösd Sándor, báró Apor Gergelyné, Bojtner Károly, Csizsár József.

m) Az 1863-, 64-re Barcsay Gábor, Berecz Antal, Konez Imre, Harmath Ferencz.

n) Az 1864-dik évre: Kürti Béla, sóváradai Biró Miklós, Cseh Ignác, Cseh Katalin, Szinkovics Ignác, Cseh Eleonora, Vajna Ferencz, Bartók Károly, Vajna Ignác, Cserey Jánosné, sz. károlnai község, Zámblér László, Zámblér Julia. Domokos Mihály, Cseh Miklós, Mátyás Zsigmondné, Phepsz Károly, Czell Benő, Polgári Lajos, Vajda Simon, Szabó Samu, Finta István, Szabó Károly, Böhm Mihály, Fornszek Gusztáv, Herszenyi Samu, Herszenyi János, Szalánczi Gábor, Mike György, Sebebeni Pál, Mike Béla, Vizi József, Tamás Róbert, id. Ponory József Gidófalvi István, Lybloy Schuller Frigyes, Nagy János, Antalffy Gábor, Garda József, nyug. kapitány: Nagy Ferencz, Bogdán István, Ballók Ferencz, Szele István, Grósz Károly, évenkénti 5—5 frtal, Baráth Zsigmond és Pap János 10—10 frtal.

o) A 10 évi részvényesek közül, az eddig befizetve volt összeget 40 frta egészítették ki: tanár Szabó Samu, Bihari Sándor és t. Lengyel József; következésképp 10 évi kötelezettségüket egyszerre lerótták.

C) Alapítványi tőkét fizetett be: Kubinyi Agoston 105 frtal, s egyszersmind kifizette ezen tőke után 1860, 61-, 62- és 63-ra járó kamatokat is 21 frtal.

D) Alapítványról magán-kötvényt adták: Dr. Hintz György és ürmösi Maurer Károly 100—100 frt tőkével.

E) Magán-kötvénybeni alapítvány után kamatot fizettek:

aa) Gr. Kálnoki Dénezs 500 frt tőke után 1860-, 61-, 62-, 63-, 64-re 125 frtot.

bb) Mara Sámuel 100 frt tőke után 1861-, 62-, 63-ra 15 frtot.

cc) Mihály Károly, Miksa Miklós, Réz Sámuel, mindenik 100—100 frt tőke után 1863-ra 5—5 frtot, megjegyezvén, hogy Miksa Miklós 6 frtot adott.

dd) Koródy Samu, Szotyori Miklós, Jakab Simon és Czinege István 100—100 frt tőke után 1864-re fizették a kamatot.

ee) Gr. Eszterházy Geyza 100 frt tőke után 1860—64-dik évekre 25 frtot.

F) Bernádi Dániel egyszersmindkorra 5 frtot, és János István most előre 18 frtot 1 krt, mit 50 frta ígért kifizetni. Kolozsvárt, május 7. 1864 Közl.

Bányai Vitális, muz. egyet. pénztárnok.

Figyelmeztetés. Miután az ezen folyó 1864 dik évből tartott múzeum-egyleti közgyűlés megrendelte: „hogy a kamat- és részvényhátalékok törvényes uton is felvételnek”; az egyet választmány mind a hírlapok útján, mind a vidéki gyűjtők által felszólította az illető hátalékosokat: „hogy az 1863 végéig járó hátalékokat, folyó évi június 1-ső napjáig fizessék be”, mert azontul kötelessége leendő választmánynak a közgyűlés határozatát teljesedésbe venni. Ez indokból tisztelttel kívánom az illetőknek figyelmét felhívni: hogy folyó évi június 1-sőig még csak 24 nap van; méltóztassanak tehát sietni a fizetésekkel, és nem tenni ki magokat és az egyet is azon kellemetlenségnek, mely, ha bekövetkezik, meg nem történtté tenni lehetetlen leendő. Ezt kívánja újra figyelembe ajánlani Bányai Vitális, muz. egyet. pénztárnok.

Az 1864. évi április havában az erdélyi múzeum részére beküldött adományok jegyzéke.

I. Könyvek: A göttingeni kir. tud. társaságtól Nachrichten von der Universität und der k. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen, vom Jahre 1863 Göttingen, 1864. — A kolozsvári kaszinótól Revue des deux mondes 1835—1847. 52 köt. — Kubinyi Agoston m. nemz. múzeumi igazgatótól 13 kötet. — Torma Károlytól Schmidt Petrefactenkunde Stuttgart, 1864. 1 köt. és Wilmsen Handbuch der Naturgeschichte, Leipzig, 1850. 3 köt. — Balogh Kálmántól Az ember élettana, Pest, 1862. 1864. 2 köt. és saját értékei 4 füz. — Ráth Károly és Rámer Haristól Győri tört. és régészeti füzetek III. köt. 2 dik füz. II. Régiségek és érmek: Gyarmathy Mihálytól 6 ezüst, 8 réz érem. — Bonyhai N. Jánostól egy peesztynomó vas gyűrűt. — Péterfi Károlytól 7 ezüst pénz. — Szentjános Ferenczről 12 ezüst pénz. — Gr. Teleky Miklóstól 3 db családi vas peesztynomó. — Torma Károlytól 276 db különféle régiség. — Gróf Kálnoki Dénestől egy csomó mozaik darab

Aya Sofiából, 5 arany, 6 ezüst, 2 réz török pénz és egy 10 piasteres kaime. — Finta Sámuelről 1 ezüst pénz. — Sala Sámuelről 6 db ezüst pénz. — Brassai Sámuelről 1 bronz érem. — Egger Dávidtól 1 bronz érem.

III. Természeti tárgyak: Bonyhai N. Jánostól egy amethyst. — Gr. Bethlen Sándortól összszarvasontok.

Közl. Finaly Henrik, egyet. titkár.

Az Erdélybe jött magyarországi szűkölködők számára.

— B. Kemény Ferencz ur ö nmlga, mint ns Kolozs megyében fekvő Pusztaszentmihály helységbeli birtokos 24 véka török buzát ajánlván, ennek ára gyanánt, 20 osztr. frtot.

— B. Thoroczky József ur ö nmlga, mint a neveztet megye örményesi járásába keblezett Szentmihálytelke helységbeli, és t. ez. Sándor Sámuel ur, Kecsed helységbeli birtokosok pedig 12 frtot küldöttek be az inségügyi központi pénztárába.

Midőn ezen felebarátai segélyekért az inségügyi központi kormánybizottság köszönetet mond; egyszersmind kedves kötelességének ismeri, gr. Miksa Benedek ur ö nmlga, a ki ns Felső-Fehérmegyében fekvő Bükszád helységbeli birtokában, mult 1863 november 6-tól, idei február végéig, s illetőleg martius közepéig 15 embernek s 18 lónak kényelmes szállást, kellő tűzfűt, 79 véka roszot, 20 v. török buzát, 6 v. hüvelyes főzeléket és 20 v. pityókát, s a állatoknak szükséges takarmányt adatott, az udvari rosz kicséplése, s tetemes mennyiségű árpa és zab kinyomtatása utáni jelentékeny részen kívül pedig utra való gyanánt még 59 osztrák frtot is juttatott, a méltányló elismert, de szintén az öszinte köszönetet is nyilvánítani; annyal is nagyobb készséggel tevén ezt, mert a gróf ur részéről magyarországi szűkölködő hazánkfa számára tett feles ajánlatok, az elsorolt adományokkal dusan váltattak be. Kolozsvárt, május 11-én 1864. Az inségügyi közp. korm. bizottság

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az erdélyi kölesönös jég- s tűzkármentő társulat folyó május hó 17-én t. i. pünköst: harmadnapján délután 5 órakor — bel-farkas-utczai 81. szám alatti ház emeletében levő szallásán — közgyűlést tartand, melyre a t. ez. tagok tisztelettel meghívattak, Kolozsvárt az intézeti igazgatóság által.

— (Necrolog.) Malom Amália, már özvegy Tömösvári Ferenczné, maga, kiskoru gyermekei stb. nevében megkeseredett szívvel jelenti, hogy szeretett férje, gyermekeinek jó édesatyjok, az illetők fia, testvére, rokona Tömösvári Ferencz, császári kir. adófelügyelő, huzamos szenvedéseit egy tudó szelhlűdés befejezte f. hó 7-kén esti 11 órakor, s ezzel az élte delén 40-dik évében járó férfit boldog házassági szövetségük 13-dik évében kiragadta az öt forrón szerető kedveise köréből.

Hült tetemei f. hó 10-kén d. u. 4 órakor házsongárd-utczai 45-dik számú szallásáról rövid ima után kísértetnek a köztemetőbe. Béke poraira!!!

Kolozsvárt, május 8-kán 1864.

— Mint Gratzból e hó 2-dikáról írják, ott a stiriái képviselők közt kézzel kézzé jár Rechbanernak egy indítványa, mely a következőket javasolja: „Kéressék fel az államkormány, terjesztszen a jövő tilésszakon a reichsrath elé oly büntető eljárási törvényjavaslatot, melyben az esküdtészek illetékessége terjesztessék ki a súlyosabb köz- és magánbűnökre, valamint mindenemű sajtóvétségkire. Ezenkívül javasoltassék a polgári perrendtartás reformja s az igazságügyi hatóságoknak az alkotmánnyal összhangzóan való szervezése.” Nincs benne kétség, írják Gratzból, hogy a stiriái országgyűlés elfogadja egyértelműleg e javaslatot.

— Hivatalos kimutatások szerint az alföldi szűkölködők részére a hatóságoknál magán adakozásokból eddig befolyt összesen 608,479 frt 33 1/2 kr., 104 darab arany, 1,100 frank aranyban, 105 porosz tallér, 5 font sterling, egy arany meg egy ezüst karperecz s 200 ft államkötvényekben. Ebből a m. hó 22-ig a következők összegeket voltak kiszorva: Abaúj-megye számára 4,970 frt. Aradmegye 49,236 frt 80 kr. Bácsmegye 11,520 frt. Békésmegye 63,480 frt. Biharmegye 23,840 frt. Borsodmegye 16,638 forint 21 kr. Csanádmegye 44,590 frt. Csongrádmegye 34,940 frt. Fehérmegye 1,750 frt. Hevesmegye 68,222 forint. Krassómegye 11,270 frt 78 kr. Nógrádmegye 6,200 frt. Pestmegye 18,170 frt. Szabolcs-megye 16,900 frt. Szatmármegye 2,000 frt. Temesmegye 52,268 frt 79 1/2 kr és 50 darab arany. Torontálmegye 77,018 frt 59 1/2 kr és 50 db arany. Zemplénmegye 15,301 frt. Hajdúkerület 15,101 ft. Jászukerület 24,877 ft 21 kr. N. Kikinda kerület 6,200 frt. Arad vá-

ros 1,440 frt. Debreczen város 8,870 ft. Szege-d város 4,740 frt. Versez város 1,100 forintban részesült. Összesen kiosztottak tehát 680,644 frt 39 kr és 100 darab arany.

— Gr. Károlyi Györgyné Svájczból újabb ismét 6885 frankot küldött be gróf Batthyány Lajosnak az inségek számára. Ez összegben egy genfi hangverseny jövedelme 790 frankkal szerepel.

— Buda Pesten jelenleg összesen 62 hírlap és folyóirat nyomatik, a mint felszámítják együttvéte 63,910 példányban, egyébaránt a példányszám folyóvást ingadozik, s átlagosan 60—70 ezerre tehető.

— Egy nápolyi hangverseny 3000 frankot jövedelmezett a magyar szűkölködők részére.

— Emberek befogva. A Maros mellékéről írják b. „Srbksi Dnevnik”-nek, hogy egy ottan német községben a munkások magukat fogják az eke elé s úgy szántanak. Mint a tártárjárás után.

— A „Mem. dipl.” a következő vonást közli, hogy bebizonyítsa, minő humanus és szabadelvű politikával akarja I. Miksa császár megkezdeni uralkodását Mexikóban. Azt tanácsolták neki, hogy trónra léptét általános amnestia által tegye emlékezetessé, és ez által megnyerjen a maga részére minden pártokat. „Nekem — megjegyzi a fiatal fejedelem — nincs mit megboosátanom azoknak, kik politikai meggyőződéseikért harcoltak. Mielőtt elfogadtam a koronát, nem voltam az ő uralkodójuk, ők tehát mitsem vétettek ellenem. Én nem bűnöketek tekintek bennök, hanem mexicóikat, kik azon percztől kezdve, midőn alávetik magukat a nemzet szavazatának, mely reám bízta sorsát, egyenlő joggal bírnak szeretetenre.

— Meyerbeert az összes párisi lapok necrologokban gyászólják. A betegség, melyben szenvedett, csak a legutóbbi időben lett agasztó jellegű. Előtte és barátai előtt azonban eltitkolták a vesélyt, s ebből megmagyarázható, hogy a közönség a maestro megbetegedéséről értesítve sem lett. A császár a baj nagyobbodásáról tudósítatva volt, naponkint értesítette magát s a beteghez orvosai egyikét is elküldte. Hírlík, hogy Meyerbeer elrendelése, miszerint holtteste Berlinbe szállítatván, az ottani családi sirboltban temetessék el,

— Mint a „Felvidék” írja, ápril 17-kén egy pár ládát vittek a Moesary-ház udvarába, minek következtében a ház lakóinál, nevezetesen Pongrácz Ferencznel s özvegy Gergelyi-Szirmay Blanka urnőnél házmotózas történt. A ládák kapákkal megrakva Reizman nevű s ugyancsak a tájon lakó izraeliták voltak. Ezen motóztásról a központi főszolgabíró — ki különben városi rendőrőnk is — nem kis meglepetésére csak utólag értesült.

— Mohácsnál, a Csele patak körül, a mint ez a Dunába ömlik, a halászkok egy aranypénzt találtak, mely a szerencsétlenül járt király, II. Lajos nevével, s 1526. évszámmal van ellátva. A halászkok az arany értékét nem ismerve, néhány kért eladták; így járt egy darabig kézzől kézzé, míg jelenleg egy hivatalnok kezére jutott, ki, mint a „Z. S. K.”-nek írják, a nemzeti múzeumnál kérdést tenni szándékozik, vajlon e pénzemből bir-e hasonló példány? ha nem, ugy díj nélkül átengedni kész.

— Gyalog- vagyis futásversenyt tartottak néhány nap előtt Pozsonyban. A pálya 5 akadályos volt ellátva, melyek közül a legnagyobb 11 lábnyi széles árok volt. A célhoz gr. Dessewffy Aurél ért először.

— Az uralgó inség által a prof. lelkészek is tetemesen megkárosodván, a Tiszán inneni ref. kerület superintendentense Olivier német-alföldi igazságügyminiszterhez fordult, ki egyszersmind a cultus ügyek vezetésével van megbízva, segélyt kérve. A minister, mint a „P. L.” olvassuk, azonnal 6300 frtot küldött, mint a legközelebbi hozzátartozói között megindított gyűjtés eredményét s megígérte, hogy általános gyűjtést fog elrendelni.

— Bécsben mult hó 11-kén elhalt Eltz Maria a grófné, születet Somogyi grófnő csillagkeresztos s palotahölgy, összes ingó és ingatlan vagyona általános örökösének végrendeletileg a pesti vakok-intézetét nevezte ki. Ez örökség között van a lovas-patonai uro-dalom Veszprémmegyében, Badenben ház stb. A vakok-intézet kötelezettségül csak azt vállalja el, hogy évenként 5 Eminentiaja, Magyarország hercege primása előterjesztésére 1,600 forintot fizet ki, mint ösztöndíjt két szegény nemes tanulóknak. A vakok-intézetnek bizottmánya az intézet ügyvédét megbízta már az örökség ügyének rendezésére. Legyen áldva a nemes jöltevő nő, ki ily nagyszerű tettel örökölte nevét!

— Saját bécsi tudósítók egyike — írja az „I. Tanuja” — érdekes adatokkal sziveskedett szolgálai lapunknak; csak sajnálnunk kell, hogy e becses levelet nem lehet közölnünk. A magyar udv. korlátoknál színtériőira vonatkozik az, s többi közt a „Tagesbote aus Böhmen” lapnak némely badar híreit is erős

argumentumokkal czafolja meg; kimutatván meggyőző módon, hogy ott, a hol nem kőszá hiekk gyártatnak, hanem a magyar-ügyi politika kerekkei mozgattatnak, senkinek eszébe nem jut Magyarországnak ujalog ok, illetőleg a temesi Bánsággal együtt hat kerületre osztása, még pedig nemzetiségi coloraturákkal. Az is fel van hozva a mi t. tudósítónk sorában, hogy inkább Budára való további központosítás van munkában oly brancha-ban is, melyet a közös ügyekhez szokás sorolni. Folyó évi július 1-től tudniillik az összes földterjesztési pénztárak nem csak a pozsonyi, sopronyi s kassai (a nagyváradi már 3 év előtt egyesítették a fővárossal), hanem a temesvári is egy központi pénztárrá fog egyesíteni Budán. A Majláth György önmaga s más politikai súlyú személyiségekre vonatkozó híreket a mi t. tudósítónk még korábbiaknak nyilvánítja.

— A francia senatushoz közelebb egy ural ember folyamodást nyújtott be, hogy mentse meg a senatus öt tildözötől, kik 200 mért-földnyi távolról is delejezés által kinozzák. Ez eset Pesten ismétlődött. A napokban ugyanis egy F. nevű, siléziából való, körülbelül 40 éves úri egyén jelent meg a városi kapitányságnál, s előadta, hogy három egyén, közöttük egy rendőrhivatalnok, kiket meg is nevezett, a mikor csak eszükbe jut, bármily távolból delejezik, s neki ekkor borzasztó kínokat kell kiállania. Elő is mutatta az iratot, melyvel a tescheni törvényszéknek mindhármukat bepanaszolta, de a törvényszék különös folyamodására azt hátratózta, hogy a panasz nem szolgálhat törvényeséki nyomozás alapjául. Most tehát, mint Pesten lakó, a helybeli hatósághoz folyamodik, hogy mentse meg tildözötől. Előmutatott irataiból kitűnt, hogy 15 évig becsülettel és nagy buzgalommal viselt magánhivatalt, de betegeskedése miatt el kellett bocsátani és jelenleg nyugdíjra él. A pestvárosi kapitányságnál, nem akarván az illető állapotaival visszaélni, avval biztatták, hogy mihelyt a nevezett három egyén Pestre jön, azonnal elfogják, s a panaszoló erre nagy megnyugvással eltávozik.

— Midőn a santjagói jezsuita templomban történt borzasztó szerencsétlenség hírének alkalmával egy, a templomban a boldogasszony részére alkalmazott levlészekrényről tétett említés, Európában ezt alig akarták hinni. A párisi képes újság most egy hiteles eredeti tudósítást közöl ezen levlészekrényről, s abban a többek között olvassuk: „A szent szülőház intézett levelek számára kitett szekrény (el bizon de la Virgen) a XIX-dik század vallástörténelmére vonatkozó oly nevezetes intézmény, hogy megérdemli az utókor emlékének átadását. A jezsuiták rábeszélétek a santjagói leányokat és asszonyokat, hogy a szent szülőház rendes levelezését kezdjenek. Az elégséges által oly gyászos hírek kapott jezsuita templom ajtajára egy szekrény volt kiakasztva, ezen felirattal: El bizon de la Virgen. Esténként, és pedig néha nagyon későn, lefátyolozott ifjú nők lopózkodtak oda, s vitelbűrl járó piasterekkel terhelt leveleket vetettek a ládába, melyekben az istenanya iránti gyermeki bizalommal életük legbenső titkait írtak meg. Nem sok idő múlva férjek, jegyesek s gyakran csupán kíváncsiak is kezdtek a szép árnyak után járni, s őket figyelemmel kísérni. Mihelyt a nők előváltak, ezek enyvel megkent vesszőket dugtak a szekrénybe, s a leveleket, melyek megragadtak, kibúzták. Könnyen elgondolható, hogy ebből mennyi féltékenység, csábítás és boszú tényei keletkeztek. Ezért a jezsuita atyák arra a gondolatra jöttek, hogy a szekrényt a templomban, az oltár mellett állítsák fel, hogy föltöltesse a tartalmát illetéktelen szemek elől megvéddessék. Azonban habár most már nem lehetett is a vizsgálásokat a laikusoktól tulajdonítani, azok nemcsak hogy nem szűntek, sőt nem ritkán a legborzalmasabb nyilvánultak; azoknak beszélték, hogy a női gyöngéségnek ezen írásbeli bizonyítványai egyenes viszonyban vannak a jezsuita templom részére tett adományok és hagyományok szaporodásával, hogy csak azon szokás behozatala óta lép annyi leány kolostorba, stb. Hogy ezen rossz híreknél elejét vegyék, a kegyes atyák azon szokást léptették életbe, hogy a szekrényt a nagy mise alkalmával tünepélyesen nyitották fel, s a leveleket a közönség szeme láttára ezüst tálcán megégették. De a sugdosás ezután sem hallgatott el. Azt beszélték, hogy az elégetett levelek nem az igazik, hanem kiserétek. A nyilvános elégtelenség napról napra nőtt, s már több család szövetség, hogy ezen vizsgálás megszűntetésére lépéseket tegyen, midőn az 1863. évi dec. 8-ai borzasztó tűz a templommal együtt a levlészekrényt, és valószínűleg az egész intézményt is elpusztította.

— Adakozás egyháza. Marosújvár, május hóban. A legszentebb „Isten nevében”, templom számára segélyért kiáltott vala egy évvel ezelőtt a marosújvári ref. e. község. Ez idő óta egyfelől a mostoha körülmények

szolgálatának akadályul; másfelől pedig magyarhoni szülőkölődünk siralmas sorsa véve igénybe e korig a felebaráti szeretet adományait. Azonban nem mondhatjuk, hogy felhívó szövegünk teljesen kikerülte volna figyelmét azoknak, kik nyomorult egyházunk helyhezétének közlekedési ismeretével bírnak. Bizonyítványa ennek az: hogy három név alatt, a legelső segélyadomány, közel mult napjainkban a m.-újvári templom számára megérkezék.

Ugyanis, egyházi főtanácsunk titkára t. Olasz Károly, és pénztárnoka t. Bányai Vitéz urak, egy aláírási ívet terjesztvén azon t. papok elébe, kik dézmanneged kárpótlásait a főegyházi tanács pénztárából kivették, buzgószágnak eredménye a kezünkhez is szolgáltatott 85 frt 80 kr lón o. é.

Hasonlólag dézsaknai bányarendnök t. Pásztor Ágoston ur, saját levélének kíséretével 30 frt 50 krt o. é. szolgáltatott át, melyet a dézsaknai kamarai tisztviselés és a nemesség közreműködésével templomépítési segélyezésükre kész lón ajánlani.

Mind a buzgó gyűjtőknek, mind a kegyes segélyezőknek egyenként ezen becses lapok sorában hálás köszönetet mond az egyház-község nevében Sebestyén Áron, ref. lelkész.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, május 5. Az angol lengyel nemzeti liga a királynőnek oly kérvényt nyújtott be, melyben csak hölgyek vannak aláírva, s melyben azért esedeznek a királynőnél, hogy támogassa a lengyel nemzetet. „Azon atyák, nők és testvérek nevében közlekedik felséged trónja elé kérelem, kik ugyanazon istentelen zsarnokság áldozatai, mely zsarnokság fiaikat, férjeiket, atyáikat és testvéreiket börtönökbe, bányákba vagy sirba vetette, mert hazájuk függetlenségét s a házi tűzhely szentségét vissza akarták állítani”, mondja a kérvény s egy második helyen így szól: „S még azon gyász is, melyet szerencsétlen hazájuk, vagy pedig a legszentebb ügy miatt elesett kedveseikért viselnek, azon gyászruha, melyet Anglia királynője nemességével fölven, Lengyelország leányait becsülettel kintadtra, ostrom alá, börtönbe, száműzésbe juttatja.”

Az angol lapok a konferenciára nem igen tekintenek jó szemmel. Mitűn a „Times” s a „M. Post” már jelt adott, most már minden kollegájuk jajveszékkel, hogy a konferenciának nem lesz semmi eredményük. Egyéb-iránt e lapok egyike sem meri tanácsolni, hogy avatkozzék be Anglia fegyveres erővel, s ez nagyon jellemző. Csak a „M. Post” tesz úgy, mintha ő nagyon bátor volna, de ez is csak annyira megy, hogy így szól: „Ha a konferenciának nem volna semmi eredményük, az abban résztvevő hatalmaknak szabadságukban áll, a nemzetközi jog alapján legjobb belátásuk szerint működniük.”

A „Times” is azt javasolja, hogy küldessék ki angol hajóraj a dán szigetek oltalmára, midőn azonban ezt írja, ezikkének tulajdonképeni hegye Franciaország politikája ellen fordul. A city lapja majdnem érzékenyen rajzolja le azon fenyegető szakadást, mely Anglia és Németország barátsága közt keletkezésében van, s szerinte ezért csak a német hatalmak érezhetnek lelki furdalást, mert Napoleon által keletkezése engedték magukat csatláni. Ha így haladnak a dolgok, megtörténhetik, hogy Anglia közönyösen fogja tekinteni, ha majd költ Franciaország hadseregét szállja meg. „Nemokára itt lehet az idő, kiált fel a „Times” profétai ihlettel, midőn majd megbánjuk, a német nagyhatalmak, hogy példát adtak a tartományok erőszakos annektálására. Ha a dánok elesnek ezen egyenlőtlen küzdelemben, akkor bizonyosak lehetnek benne ellenségeik, hogy ez majd vissza lesz nekik fizetve valamikor.”

Az angol bank a discontót 9 petre emelte föl.

Melbourneból mart. 24-ről kelt tudósítások szerint, Új-Seelandsban a maurok Pikót s Peterapuit elhagyták. Cameron tábornok febr. 22-kén a szanzolatokat megtámadá, s a bennszülötteket futásra kényszeríté.

A „Times” egy vezércikkében azt állítja, hogy a separatisták kitalásai, a háború jelen 4-dik évében, kedvezőbbek, mint valaha voltak.

Ugyanezen lap az angoloknak a németek iránti ellenszenvéről szólva így nyilatkozik: „Az angol-austriai porosz szövetség hagyományai — melyek 80 év óta állottak fenn — most elenyésznek. Ha az események ezen hatalmak egy hatalmas szomszédal ellenségeskedésbe helyeznének, Angolország passiv szemlélő maradna.

A „Daily News” Napoleont okozza, hogy a közvetítési kísérletek a konferencián nem sikerülnek.

A „Post” harsogóan beszél s hibáztatja a be nem avatkozás politikáját. A be nem

avatkozás elvének hibája az, hogy Lengyelországot felosztották s ez teszi lehetővé Dánia felosztását.

Franciaország. Páris, május 5. A japáni követek tünepélyes fogadása s kihallgatása alkalmával jelen volt a császárné is. Udvari kocsiokon és a szokásos szertartással szállították a követeket az udvarhoz. A palota udvarán egy század testőrségi gyalogság tiszteletgel.

A császár a követek üdvözlő-beszédére így válaszolt:

„Köszönöm a japáni taikumnak, hogy fölfogá annak szükségét, mikép nekem fölvilágosítások adassanak a köztünk kötött szerződés végrehajtásának nehézségei s egy francia tiszt ellen elkövetett merénylet iránt. Öszintén óhajtom, hogy viszonyaink napról napra mindinkább terjedjenek, de erre nézve szükséges, hogy önök kormányának mindenek előtt tiszteletben tartassa a népjogot, s hogy meg legyen győződve az európai hatalmak egyetértéséről, saját becsületük s érdekeiknek a távol vidékekeni védelmezése iránt. Önök nem nálam tett lépése azt bizonyítja, hogy fejedelmük sajnálja a történeteket s örömmel látom önöket közöttünk.”

Páris, máj. 5. Az algiri fölkelés, mint francia lapok írják, zabolázva van már. Martineau és de Ligny tábornokok Gervilleben csatlakozván, a központ ellen nyomultak s a fölkelést megerősítették. A tartományokból vett tudósítások megnyugtatók. A tunisi határ nyugodt; a marokkói császár kormány tudatja, hogy a maga részéről minden intézkedést megtett a határok szigorú őrzésére.

Tunisból folyó hó 3-án Messinába érkezett tudósítások szerint, ott a fölkelés általánossá lett. Egy 20,000 főnyi beduin-csapat elvágta a közlekedést a főváros s a tartományok közt; a fölkelők elfoglalták Quayromant, s Scosát s Moustiot fenyegetik.

A „Patrie” tudósításai szerint, a tuniszi bey elhatározá magát, a nép óhajtatásának engedel, nem csak arra, hogy az adót 76-ról 32 piastorra szállítsa le, hanem arra is, hogy újra kezébe vegye a bírói hatalom személyes gyakorlását, mit az alkotmány, az európai szokás szerint, a törvényszékekre ruházott át. Ezen reform valóban élénk ellenzésre talált az országban. Eppen a futár elindulása előtti napon tartá a bey első törvényszékét, mely alkalmommal melegen üdvözöltetett. 2 török hadihajót vártak Tunis közélé.

A „Patrie” szerint komolyan szó van róla, hogy az austriai császár s a porosz király legközelebb Boroszloban össze fognak találkozni. Minden jól oda mutat, hogy gr. Károlyi utja is ezen tervvel van összefüggésben.

Ugyanezen lapnak egy bécsi sürgönye szerint a két német nagyhatalmasság meghatalmazottjainak meghagyatott, hogy az értekezlet elé kérelmet terjeszsenek oly célból, hogy Dániától elegendő kártérítés nyeresse ki, a német hajózásnak okozott károkatért. — Bernstorff s Apponyi grófnak ugyanezenkor biztosítékot kellend követelniük, ilyenmü ellenséges tények ismétlődése ellen.

Ugyanezen lap szerint, mióta a Garibaldi Pescarabani kiszállására vonatkozó hír elterjedt, az olasz kormány intézkedéseket tett, ama ponton minden rendetlenség meggátolása végett.

A törvényhozó-testület f. hó 3-án megszavazá az ama biztosok számának szaporítására vonatkozó törvényjavaslatot, kik az 50,000-nél több lakosságu városokban a lakások egéssége volta fölött örököznek; valamint azon javaslatot is, mely a kormányt feleltalmazza az 50 s 20 centimos ezüstpénzek újraöntésére. Az előbbi törvényjavaslat ellen egyedül Garnier-Pagét szavazott. Az utóbbi javaslat 4 ellenzőre talált, u. m.: Dorian, Garnier Pagét, Hénon- s Simon Gyulára.

A senatus f. hó 3-diki ülésében elfogadá ama bizottmány javaslatát, mely a Brenner báró senator perbefogadására adandó engedélyt tárgyalá. A Royer által előterjesztett bizottmányi jelentés az engedély megtagadását javasolja, s ekkép szentesíti a senatus s törvényhozó-testület tagjainak sérthetlenségét, a parlamenti viták folytatában általuk kifejezett véleményüket.

A sajtóügyi igazgatóságot Párisban hír szerint meg fogják szüntetni s Sreilhart grófot, ennek főnökét más hivatalban fogják alkalmazni. E rendszabály összefüggésben volna a „Moniteur” esti lapja kiadásával. Hogy mily elégtelenséget szült Párisban azon körülmény, hogy a többi lap megromlására a „Moniteur” esti lapja bélyegmentessé tétetett, világos azon körülményből, hogy még a felhivatalos „France” is hevesen kikel a „Moniteur” szabadsága ellen, s hogy a lap bélyegnek teljes megszüntetését kívánja.

Páris, máj. 6. Bonaparte Lucian herceget várják ide, a kit a pápa bizalmas küldetéssel ruházott fel, s e megbízásban érkezék ide Czartoryski László herceggel egyetemben.

Németország. Hamburg, május 5. A Londonban május 4-dikén tartott conferentia üléséről érkezett hírek szerint Krieger, Dánia felhatalmazottja élénk szót emelt a conferentiában azért, mert a német hatalmak jelentették, hogy Fridericia várát le fogják romboltatni. Krieger többek közt a „német nagyhatalmaknak a legjobb szándékú és békére hajlékony Dánia ellen intézett gonoszakaratu szándékáról” szól.

Cuxhaven, május 6. Az ide érkezett austriai hadihajók közt nincs a „Tengeri kutyá” ágyú-naszád. Azonban az már urban van ide felé. Az egyesült hajóraj Texel-től az Elbeig semmi dán hajóra sem talált. Megerősítetik, hogy ama dán zarálati hajóraj, mely Helgoland előtt cirkált, most Christiansundban (Norvégia déli fokán) horgonyzik.

Berlin, május 7. A mai „Nord. Ztg.” írja: Mitűn az elfoglalt német hajók kártérítését Wrangel tábornagy által kirott hadiadó elfogadtatott, a legközelebbi conferentia kedvezőbb körülmények közt ilend össze. Most Dániától függ a fegyverszünet létesítése. E pillanatban a német nagyhatalmak megnyugodhatnak a semleges hatalmak javaslatában, melyek azt ajánlják, hogy az osztráz szüntessék meg és Alsen üritessék ki, Jütland átengedése mellett.

Cuxhaven, május 7. Az osztráz-porosz hajóhadosztály tegnap este beljebb vitorlázott a sik tengerre; a „Black-eagle” britt gözös szintén. Ez utóbbi azonban ma visszajött.

Görögország. Corfu, május 3. Az angol helyőrség elindulása jun. 3-kára van kitűzve. A fellegvárt és az új erődöt nem rontják le.

Oláh-Moldvafejedelemség. Ama bizalmatlansági szavazat, melyet a kamra legközelebb nagy többséggel elfogadott, így hangzik:

„A közjóérti áldozatkészségnek ama számos bizonyítványai után, miket a törvényhozó kamra ezen ülésszak folytában adott, ama számos engedmények után, miket az egy oly minisiteriumnak tett, mely nem saját köréből eredt; ama hallgatás után, melyvel a minisiteriumnak többszörös önkényes tetteit elárta; a törvényhozó kamra teljes joggal hívé megvárhatni, hogy a minisiterium legalább a mezei törvény kérdésében az általa táplált jó reményeknek megfelelően.

Azonban tekintetbe vévén, hogy a minisiterium számos provocatiók után a mezei törvényt fegyverrel használja föl a főnáll rend fölforgatására, s a földesurak s parasztok közti harc szításra;

továbbá tekintetbe vévén, hogy — még mielőtt ezen jelentékeny társadalmi ügy a törvényhozó kamra, mint az összes nemzet törvényes képviselője által tárgyalatott s elintéztetett volna — a minisiter-elnök arra valódi pressio gyakorlását kísérle meg; s mennyiben egy hivatalos körlevélnek tetemes előterjesztése által saját mezei törvényjavaslatának, melyet a kamra osztályai illusiókai nyilvánítottak, végeles tény jellemét adni törekszik;

továbbá tekintetbe vévén, hogy a minisiterium új eljárás által a nemzet képviselőit a végrehajtó hatalommal harezra kényasztja, a társadalom összes osztályainál bizalmatlanságot s ingerültséget terjeszt el, a közbizalmat aláássa, s a nép birtokos s birtokatlan része közt vizályt s gyűlöletet szít, hogy már oly imák tetteknek közzé s terjesztetnek a falvakban, melyekben Isten a társadalom egyenlősítésére, a magas rangnak lealázására, s az alacsony állásnak fölemelésére kérétek;

tekintetbe vévén, hogy a törvényhozó kamrának lehetetlen, a mezei törvényt még csak tárgyalni is egy oly minisiteriummal, mely legcsekélyebb biztosítékot sem képes nyujtani, ezen fontos kérdés sikeres megoldása iránt;

a törvényhozó kamra méltán félvén attól, hogy hallgatás által bünrésszé leend oly rendeltetésekben, melyek rövid időn bekövetkezéssel fenyegetnek, s miknek jelei már most is észrevehetők, pénteken apr. 10 (22-i) ülésében, a tábor fölállítására véteti 8 millió piasternyi hitel kívárat alkalmából, nagy többséggel s eléggé érthető módon bizalmatlanságát fejező ki a jelen minisiterium ellen. Most azonban, midőn a minisiterium ezen szavazat következtében még mindig nem lépett vissza;

a kamra kijelenti, hogy ő ezen minisiteriummal, mely teljes kárhoztatásáért érdemi meg (desaprobare), tovább nem tanácskozhatik.”

A szavazás mult hó 25-én történt, s két nappal később a kamra feloszlattott. Kuza fejedelem e célból — az egész fegyveres haderő élén — a palotából a kamra palotájához lovagolt. Ama beszéd, mit a hospodár ez alkalmommal tartott, telve van a legsértőbb kifejezésekkel.

A kamra april 27-diki ülésében Kogolnicsáni minisiterelnök következő fejedelmi üzenetet olvasott föl:

„Követ urak! Ama bizalmatlansági szavazat következtében, melyben a törvényhozó kamra többsége minisiteriumot azért része-

s'té, mivel ez egy mezei törvény tervét terjeszté elő, a ministerium kezéimbe tévé lemondását.

En azonban nem fogadhatam el ezen lemondást, mivel öök a bizalmatlansági szavazatot kifejezték a nélkül, hogy csak legfontosabb ügynek, a parasztek sorsa javításának tárgyalásába, mely azoknak a párisi szerződés 46-dik cikke által garantizotatott, s melyet az egész ország általában a földbirtek biztonságának saját érdekében, méltó tüllemelenséggel vár.

Ezért ministeriumomnak megbagytam, hogy egy új büntetőtörvény tervét terjeszszék öök elé, mely a párisi szerződést aláírt magas hatalmak által kilitásba helyeztetett, s az ország s öök által is már több ízben követeltetett.

A választási törvény reformja most inkább, mint valaha, szükségessé lön, mivel csupán az által nyerhet Románia oly törvényhozó kamrárt, melyben a társadalom összes osztályainak érdekei tökéletesebben lesznek képviselve.

Mivel azonban a föltámadás szent ünnepe közelget, s mivel továbbá óhajtom, hogy öök rövid időre hajlékaikba térjenek vissza, hogy

így ott megbizatusuk kutfejénél meggyőződjenek a nemzet érzelmeiről, s egyszersmind arról is, hogy a közrend Románia egyetlen részében sines megháboritva, vagy fenyegetve, ministeri tanácsom indítványára a kamrárt 1864. május 2. (14-ig) elnapolom; ama napra a kamra utolag rendkivüli ülészakra fogván összehivatni, az új választási törvényjavaslat tárgyalása s megszavazása végett.

A jószágos Isten vegye ööket szent általmába.

Kelt Bukarestben, apr. 15 (27-én) 1864. I. Sándor János.

Ujabb. Páris, május 9. A tegnap esti „Moniteur”-zt közli Tunisból május 1 ről: A bey felfüggezté az alkotmányt. A lázadó ragaszkodnak összes követeléseikhez, különösen abhoz, hogy a miniszterek elbocsáttassanak. Ugyanők egy arabot választottak meg fejedelmül, a ki 40,000 emberrel már Testourban áll. A felkelők nem bántják az európaikat.

— Hamburg, máj. 7. A dán hajókrak az éjszaki tengeről való kiszorítása folytán azok a keleti tengeren, főleg Wismar s War nemünde körül, oly szigoruan gyakorolják a tengeri zárlatot, hogy az ottani kereskedelem teljesen pang.

Holsteinban agitálás foly egy nagyszerti petitió mellett, mely Vilmos porosz királyhoz intéztetnek. Benne a királyt felszólítanak: emelje Poroszország jelszavára „a porosz-nemet birodalom integritását a Königsanig s a hercegségek belső önállóságát”, s úgy járjon el most, miként ily esetben Nagy Frigyes járt volna el. — E petitióhoz már több ezer aláírás van megnyerve, s az a holnap Rendsburgban tartandó népgyűlés elé fog terjesztetni aláírás végett.

A holsteini országos küldöttség utban van hazafelé.

— Hamburg, máj. 8. Kopenhágai tudósítások jelentik: A hadügyminiszernek f. hó 6-ról kelt jelentése szerint, az ellenség 5-kén reggel Aalborgot megszállá, a nap folytában néhány ágyu-lövést intézett a Lymförden tül eső tér ellen, s a várostól keletre sánczokon kezdett dolgozni.

— Rendsburg, május 8. Ma mintegy 55,000 emberből álló országos népgyűlés tartott, mely határozta: rendületlenül megmaradni az igaz jog mellett; kívánni a Dániától való elkülönítést és szabad Schleswig-Holstein hercegséget VIII. Frigyes (Augustenburg) kormányra alatt; kívánni, hogy az ország képviselőinek alkalom adassék a jog mellett szilárdan fellépethni, elhatározva ezért minden kockázattal. Köszönetet szavazott a gyűlés a szövetséges hadseregeknek, kívánván, hogy a további szabadságharczban hercegségbeli föltegyverzett csapatok is vehessenek részt.

— Spanyolország. Mint Madridból f. hó 4-ről jelentik, a spanyol csapatok St. Domingóban újabb előnyöket nyertek. Az „Epoca” azt állítja, hogy a kormány éppen nem akarja meggátolni a lakomákat; az csupán a kihágásokat s törvényellenes tetteket fogja erélyesen meggátolni.

— Görögország. Egy corfui sürgöny szerint Athenében utolag zavargások voltak. Azt várták, hogy az angol s francia hajók parancsnokai tengerészeket fognak kiszállítani, a bank oltalmára.

Bécsibörze Május 11-kén: Nemzeti kölcsön 80.10. 5%. Metallikus 72.50. Bank-részvény 780.—. Hitel részvény 194.—. Váltó Londonra 115.—. Ezüst 114.—. Arany 5.45.

1860-diki Állam kölcsön 94.5.
Május 9-én: Urbéri kárpótlási kötvény Magyarországi 75.50. Erdélyi 71.50.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

Nr. 358. 1864. Árverési hirdetmény.

A beszerzei es. kir. méltóságos pénzügy igazgatóság folyó 1864-dik év Februarius 13-kán 628 sz. alatt kelt rendelethez követeztében, folyó év Junius 21-kén Dézsen, a es. kir. gazdasági ispánysági hivatal irodájában nyilvános árverezés utján 6 egymás után követeztő évekre, ugymint 1865-dik év Majus 1-től 1871-dik év Aprilis 30-ig az alább leírt Fiscalis a szam-sujvári kincstári uradalomhoz tartozó jószágok az azokhoz tartozó regalek kal együtt a többetigérőknek haszonbérbe fognak adatni u. m.

Az árverezés napja.	Neve az árverezendő jószágnak.	A jövedő haszonbér ideje.		Kikiáltási ár osztr. értékben.	
		1865	1871	forint.	krajczár.
1864 Junius 21-én.	Nagy borszói Fiscalis jószág.	1865 május 1-től.	1871 Aprilis 30-ig.	299	25
" "	Vasas Sz. Iványi jósz.	" "	" "	189	—
" "	Kérői Fisc. jószág.	" "	" "	1585	50
" "	Somkúti " "	" "	" "	200	—
" "	Szépkenyeri Sz. Mártoni Fisc. jószág.	" "	" "	170	10
" "	Ungurfalvi " "	" "	" "	338	63

Az árverezési s haszonbérleti feltételeket érdeklő, felvilágosító adatok, az árverezés ideje előtt is, az alólírt hivatalnál Dézsen megtekinthetők.

Bérvagyok a kitűzött napon és helyen reggeli 9 órára, a 10%-banatpénzzel (Vadium) és illető politikai hatóságuktól kiállítandó vagyoni és erkölcsi feddhetőségükről szóló bizonyítványokkal ellátva, valamint arról is, hogy önálló iparüzleti jogosultsággal bírnak, ezenel meghivatnak; vagy pedig illetőleg bélyegzett banatpénzzel és az említett kellekekkel ellátott ajánlataikat (Offer) ezen hivatalhoz benyújthatják.

A es. kir. gazdasági ispányságtól.

(124) (2-3) Dézsen, 1864 Majus hó 1-ső napján.

NEM HIVATALOS.

Hirdetmény.

(130) (1-3)
A sztojkai fürdő, épületeivel, étel, ital árulással és vizkereskedésével együtt, egy vagy több évekre haszonbérbe kiadó.
Értekezhetni a tulajdonossal Kolozsvárt, belső színter 159 szám alatt.

Bajor királyi állam-vaspálya-kölcsön

4 millió 680,544 ezüst forintban.

Főnyeremény: 25,000, 2-er: 20,000, 2-er: 18,000, 8-szor: 16,000, 15,000, 8-szor: 14,000, 8-szor: 12,000, 21-szer: 10,000, 8-szor: 8,000, 8-szor: 7,000, 8-szor: 6,000, 15-ör: 5,000, 3,000, 42-szer: 2,000, 47-szer: 1,000 és így tovább lefelé, 27,600-szor: 8 ft legkisebb nyeremény, melyet minden köteleztvénynek el kell nyernie. A legközelebbi húzás lézen

folyó év máj. s 17-kén.

Ezen húzásra egy sorjegy ára 1 ft., hatnak 5 ft., tizenháromnak 10 ft., huszonnolcnek 20 ft o. é.

E szerint mindenki egy forint csekély betétellel a fenírt nyeremények egy két megkaphatja.

A megrendelések az összeg beküldése után azonnal pontosan teljesítettnek, és a hivatalos sorsbuzási jegyzékek a résztvevőknek ingyen szolgáltatnak ki.

A résztvenni akarók sziveskedjenek minél előbb az alólírt állam-érték kereskedéshez folyamodni.

BEUSCHL ADOLF, Majnai-Frankfurtban.

Folyó év május 25 és 26-án leend a frankfurti pénz-sorsolás első nyeremény-huzása.

Nyeremények: 200,000, 100,000, 50,000, 30,000, 25,000 forint, 2-szer: 20,000, 15,000, 12,000 és 10,000 forint sat. sat.

Egy egész eredeti sors-jegy ára 5 ft., egy fél 2 ft 50 kr., egy negyed 1 ft 30 kr. Minden megrendelés, a legcsekélyebbig, pontosan fog teljesíteni; sorsbuzási tervek és sorjegyzekek ingyen.

(100) (9-10)
Ifj. Lindheimer Jakab, Majnai-Frankfurtban.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(120)

Felhívás társas játékra,

a legújabb biztosított

nagy állam-nyeremény kisorolása.

Főnyeremény: 200,000 ft., vagy 150,000 ft., 130,000 ft., 120,000 ft., 115,000 ft., 110,000 ft., 105,000 ft., 104,000 ft., 100,000 ft., sat.

A húzás kezdete van a f. é. május 25-n. Vége october 15-n.

Ezen, a legmagasabb nyereményekkel kiállított államsorsbuzás 14,811 díjt tartalmaz, egy millió, 385,430 ezüst pengő forint összegben, a mely a f. é. május 25-től egész october 15-ig tartó húzásokban el kell hogy nyerődjék.

Mintán a t. cz. résztvevőkre nézve a legnagyobb előnyről bir, hogy ezen érdekes szerencse játékán nagyobb szám-összeggel vehessenek részt,

1 részvényt, mely 150 számból áll, s a mely minden húzásra érvényes 5 ft. o. é.
6 részvényt, mely 150 számból áll, s a mely minden húzásra érvényes 25 " o. é.
13 részvényt, mely 150 számból áll, s a mely minden húzásra érvényes 50 " o. é.
engedek át.

Semmiféle más vállalat nem ígér akkora nyeremény-kilitásokat, a roppant csekély betételhez képest, s általam t. cz. részvényeseimnek, tényleg már tetemes összegek lőnek valódi pengő pénz-nemben kifizetve.

Tisztelt megrendeléseket, az összegek beküldése mellett pontosan és titoktartással teljesítek, s a legfigyelmesebb szolgálattól kezeskedem.

HENSLER KÁROLY, bankár Majnai Frankfurthban.

(282)

Porosz kir. kerületi orvosudor KOCH

(8-12)

jegeczes növény-czukorkái

eredeti fedett skatulyákba változtatlanul kapható 35 és 70 krajczárjával.

Ezen a legjelesebb alkalmas növény és gyógy-füvek nedvéből, a legtisztább czukor jegecz részecskéikkel töményített Dr. Koch féle növény-czukorkák, mint a legelősmertebb résztvélt által hasznosnak bizonyosult ajánlatból, mint enyhítő és ingercsillapító, a köhögéseknél és rekedtségnél, torokfájásoknál, nyálkás bajaknál; midőn az azokba foglaltató növénynedvek és édes állományok szerves kivonata által, a beszéllő szervek fenntartására, tisztaságára és engedékenységekre megbecsülhetetlen hatással bírnak. Minden eseteknél a nyálkhártyákra, s azok elágazásaira enyhítőleg s oldólag hatnak, a kitűritéseket könnyítik, a gyengén tápláló s erősítő alkatrészeik által, a velek érintkezésbe jövő szervrészeket erősítik. Dr. Koch növény-czukorkái nemcsak ezen valódi jeles tulajdonságok által különböztetik meg magokat, a gyakran annyira magasztalt mejj-theatól, mejj-siruptól Pate pectoraletól, sat. hanem különösen kitűnnek ezen szerek felett azon előnyös sajátságok által, hogy az emésztő szervek által könnyen felvételnek, s hosszas használat után is semmi gyomor nehézséget, savanyóságot vagy nyálkásodást nem okoznak, vagy hagynak magok után.

A tévedések kikerülése tekintetéből jól megjegyzendő, hogy Dr. Koch jegeczes növény-czukorkái csak is hosszukó a mellékelt bélyeggel ellátott eredeti skatulyákba vagynak pakolva, s egyedüli valódiságokban

Kolozsvárt: csak is gyógyszer. WOLFF J. s Khudi J. özvegyénél kaphatók, valamint Beszterczén: Kelp Ferencz; és Dietrich & Fleischer; Brassóban: Stenner F.; és Jekelius Ferencz gyógyszer.; Déván: Büchler A.; Nagy Enyeden: Biztricsányi A. és Trajánovits Ede gyógyszerész.; Erzsébethvárosban: Schmidt A.; Hát-szeben: Mátéfi Béla gyógyszer.; Károlyfehérvárrt: Rusz János és Matherly Emil gyógyszer.; Kézdi-Vásárhelyt: Fejér Lukács; Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Vándory & Brandsh; Segesvárrt: Misselbacher fia és Teutsch; Sz-Ujvárrt: Placsintár és fia gyógyszer.; Szász-Régenben: Wachner Traugott; Szászsebesben: Weissörtel Ad. G.; Szebenben: Zöhner J. F.; Székely-Kereszturon: Binder Márton; Seps-Szentgyörgyön: Vitályos Béla; Sz-Udvárhelyt: Kauntz J. A. gyógyszer.; Szeredában: Gonyz A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác; Tasnádon: Szongott Jakab; Tordán: Velits G. és Wolf G.; Zalathán: Megay Guszt. A. gyógyszer.

STEIN JÁNOS

erdélyi muzeum-egyleti könyvtárosnál kaphatók:

Természet ellen. Regény. Irta Rahel. Fordította Beöthy Leó. 2 rész.

Ára 1 ft.

Életiskola. Gyöngymondatok, arany igazságok a bel- és külföldi remek írókból. 2 kötet. Ára 1 ft 40 kr.

A váltógazdaság vagy az okszerű mező-gazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Közhasznú elmélet gyakorlati kézikönyv. (Koszorozott pályamű) Irta Mártonffy Zsigmond. Ára 1 f. 50.
Államférfiak és szónokok könyve. Szalay László által. II-dik javított és bővített kiadás. Az egész munka 6 ft.
Beethoven sonátái. Zongorára. 2 kötet. Ára 8 ft.

Kelet tündérvilága

vagy

Szaif Züliázán szultán.

Arab rege. Aly bey után fordította Orbán Balázs. Két rész egy kötetben kötte 2 ft. Díszkiadás, 4 könyvmatu képpel, 3 ft.